

Sandbjerginspektionen

Drifts- og plejeplan
for
Akademisk Skytteforenings Øvelsesterræn
Høje Sandbjerg

2011 - 2021

Præampel

Akademisk Skytteforenings øvelsesterræn "Høje Sandbjerg" liggende på matrikel 6g, Holte By, Søllerød og med adressen Høje Sandbjergvej 12, 2840 Holte, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Myndighederne har periodisk gennemgået matriklen senest i november 2010, hvor firmaet Biomedia har registreret dele af grunden som eng, overdrev, mose og vandhuller.

Det overordnede formål med Naturbeskyttelseslovens § 3 er at beskytte naturtyperne hede, eng, overdrev, mose og søer mod ændringer i deres naturtilstand. Da beskyttelsen af naturtyperne kun gælder aktive indgreb, og da der ingen forvaltningspligt er forbundet med bestemmelsen, er der fare for at disse naturtyper gror til og ødelægges.

For at modarbejde dette har Akademisk Skytteforening udarbejdet en drifts- og plejeplan for øvelsesterrænet. Planen rulles jævnlige, ordentligvis hvert år.

1. Beskrivelses af området

1.1 Landskab

Øvelsesterrænet ligger i østkanten af Rude Skov. Mod nord og øst grænses op til et militært skovdækket antenneområde, private småskove og åbne marker med heste. Mod syd afgrænses terrænet af to private parklignende haver.

Den østligste del af øvelsesterrænet omfattende selve Høje Sandbjerg er åbent for offentligheden og plejes derfor, efter aftale, af Rudersdal Kommune.

Terrænet er i plejehenseende jf. kort opdelt i

- Plæner (afsnit 2, 3 og 4)
- Enge og lysninger (afsnit 5, 6, 7 og 8)
- Vådområder, i.e. tre søer og en mose (afsnit 9, 10, 11 og 12)
- Skovparceller (afsnit 13, 14, 15, 16, 17 og 18)

1.2 Geologi

Øvelsesterrænet er et kuperet morænelandskab.

1.3 Historie

Akademisk Skytteforening modtog i 1915 øvelsesterrænet som gave af Sofie Karoline Henriette Barfred Pedersen. Gavebrevet nævner at selve Høje Sandbjerg skal være offentligt tilgængeligt. Et mindre areal blev tillagt i 1920 ved gave fra Proprietær August Mellentin og Grosserer V. Boserup.

Terrænet blev indtil 1937 anvendt af Akademisk Skyttekorps til militære øvelser og skydning. Efter korpsets opløsning ved lov har Akademisk Skytteforening fortsat anvendelse af øvelsesterrænet.

På området er der i 1916, 1954 og 2003 opført en lejr bestående af 5 bygninger.

Historien er blandt andet beskrevet i publikationen "Høje Sandbjerglejren" af Henrik Franck og Akademisk Skytteforening (ISBN 87-9888957-0-2 juni 2002) hvortil henvises.

1.4 Flora (*evt. særlige planter*)

1.5 Fauna

Øvelsesterrænet har en sund bestand af rådyr, enkelte harer, ræv, ringduer, forskellige spættearter samt muligvis musvåge og duehøg.
(*Noget om vore frøer, salamander og snoge*)

1.6 Forurening

Grunden kortlagt som jordforurenet på vidensniveau 1. dvs. at der på grunden er eller har været aktiviteter, der kan være forurenende. Dette skyldes, at der har været skudt og fortsat skydes med håndvåben på øvelsesområdet, hvorfor der bag anvendte skiveopstillinger kan forventes en lettere forurening af tungmetaller, især bly.

2 **Anvendelse**

2.1 Afmærkning

Terrænet er afgrænset således:

Mod nord af et dige samt på enkelte steder tillige et ældre trådhegn

Mod øst af et 2 m højt trådhegn af metalnet med låge

Mod syd, ind til de to parklignende haver, af et lavt 2 tråds hegn og hække

Mod vest mod Rude Skov af et lavt 2 tråds hegn og en låge

Øvelsesterrænet er tillige mærket med gule rektangulære skilte med sort skrift og teksten

2.2 Faciliteter

Lejren jf. kortet afsnit 1 omfatter:

- Bygning 1 med officersmesse samt opholds- og undervisningslokal til 32 mand. På loftet sovesal til 9 mand.
- Bygning 2 med underofficersmesse samt opvask. På loftet sovesal til 10 mand.
- Bygning 3 med mandskabsmesse, spisesal til 60 mand og køkken
- Bygning 4 med toilet- og badefaciliteter. På loftet sovesal til 8 mand.

- Bygning 5 med værksteds- og depotfaciliteter til lejrens værktøj og maskiner
- Brændeskur

På området findes desuden et depot, benævnt Villaen, til skiver og materiel.

Af andre faciliteter kan nævnes

- Areal til boldspil og teltslagning, benævnt Håndboldbanen (afsnit 3)
- Kastebaner til blinde håndgranater
- Skydebaner til pistol og skiskydningsgevær
- Gymnastikplads med forfalden feltbane (afsnit 4)

Hertil kommer en parkeringsplads vest for lejren og syd for kørevejen se kortet afsnit 19. Parkeringspladsen, som i dag er en del af græsplænen søges armeret, men fortsat holdt græsdækket.

2.3 Aktiviteter

Øvelsesterrænet anvendes til Akademiske Skytteforenings aktiviteter som omfatter idrætterne gymnastik, skydning, feltsport herunder orienteringsløb og hjemmeværnsaktiviteter.

I perioder, hvor lejren ikke er optaget, lejes den ud til aktiviteter af lignende art, herunder bueskydning, spejderlejr og teambuilding aktiviteter, for at skaffe midler til vedligeholdelse og drift.

3. Drift og pleje

3.1 Terrænets vedligeholdelse

Terrænet vedligeholdes af Sandbjerginspektionen, som består af en Sandbjerginspektør, som er overordnet ansvarlig overfor foreningens bestyrelse, samt et antal Sandbjergassistenter, som forestår driften af eget ansvarsområde. Desuden deltager et antal Sandbjergere, menige medlemmer, som hjælper assistenterne.

Inspektionen råder over almindelige haveredskaber og -maskiner til den daglige drift. Større vedligeholdelsesarbejder udføres af entreprenører.

3.2 Naturpleje

Der anvendes ikke gødning, pesticider eller nogen form for jordforbedrende midler.

3.2.1 Plæner behandles ved jævnlig græsslåning med maskine. Når jorden er tjenlig hertil tromles plænerne tillige.

3.2.2 På enge og i lysninger foretages vegetationspleje for at fastholde disse lysåbne partier mod gradvis tilgroning i krat, høje stauder eller

tagrør. Plejemetoden er slåning som foretages 1-2 gange årligt med maskine eller rydning.

- 3.2.3 Pleje af vådområder generelt. Søerne på øvelsesterrænet er lavvandede, og derfor truet af udtørring eller tilgroning. Derfor er det vigtigt, at der løbende foregår en pleje af vådområderne, således at områderne kan tilgodese en række specielle dyre- og plantearters særlige krav til yngle- og levested. Pleje af vådområder foretages ved at
- der tilstræbes optimal soleksponering, ved at friholde sydsiden af søerne for buskads,
  - tilgroningen begrænses,
  - nedskåret materiale opsamles og fjernes fra bredderne,
  - kratrydningen udføres i vinterhalvåret,
  - hvor der er behov for oprensning skræbes 20-50 cm af bundlaget væk på 1/3-1/2 af vandhullet det første år og omvendt det næste år. Oprensning kræver tilladelse fra Rudersdal Kommune
  - det oprensede materiale deponeres på et nærliggende område udpeget efter aftale med Rudersdal Kommune.
  - etableres svagt hældende bredder – 1m over 5 m, i tilfælde hvor etablering/reetablering er nødvendig
  - der bevares en 5 m lysåben bredzone med lav urtevegetation,
  - der udsættes ikke dyr eller planter i vådområderne.
- 3.2.4 Pleje af søen (afsnit 9), benævnt Søen.
Vandspejlet ude på søen søges friholdt for bevoksning ved periodisk opsamling af vandplanter. Den østligste del af Søen tillades dog permanent bevokset med siv og dunhammer.
- 3.2.5 Pleje af søen (afsnit 10), benævnt Rafts navle.
Tilgroning i den midterste del af søen begrænses til lav eller ingen bevoksning, mens især nordsiden af søen, fortsat vil kunne være tæt begroet med siv og dunhammer.
- 3.2.6 Pleje af søen (afsnit 11), benævnt Mosehullet
Søen er den mest tilgroede af de 3 søer blandt andet fordi det ligger tæt til skel, hvor mange store træer skygger. Søen er prioriteret lavest og plejebestræbelserne begrænses til at fjerne randbevoksning på øst-, syd- og vestsiden. Dermed vil den tiltagende tilgroning nok fortsætte og vandhullet ad åre omdannes til mose.
- 3.2.7 Pleje af mosen (afsnit 12).
Mosen plejes nænsomt ved alene af fjerne større nedfaldne grene, mens stammer på vindfælder lades tilbage. I øvrigt lades mosen uberørt.

3.3 Vildtpleje

Vildtplejen varetages af en udpeget skytte. Plejen består i almindelig regulering af vildtet. Der udsættes ikke vildt på arealet.

3.4 Skovdrift

Skovområderne forvaltes ved ekstensiv, naturnær skovdrift, der skaber skove med kontinuitet i skovklimaet, bevoksningstilstanden og dermed de biologiske rammebetingelser.

Ekstensiv, naturnær skovdrift for Høje Sandbjerg er defineret ud fra følgende forhold:

- Skovarealet holdes vedvarende dækket af skov med flere træarter og aldre i blanding
- Renafdrifter og fladeforyngelser bruges ikke
- Som hovedregel bevares løbende minimum 3-5 træer pr. ha til størst mulig alder, død og henfald, udover at et væsentligt antal træer bevares længere end til normal omdriftsalder
- Foryngelse sker primært ved brug af naturlig opvækst
- Alle træarter, der indgår i foryngelsen, bør søges opretholdt i skovbestanden
- Nåletræ kan optræde
- Der foretages ikke jordbearbejdnings
- Afvanding begrænses mest muligt
- Sprøjtning og gødskning undlades.
- Der skal fortsat sikres en aktiv indsats for bekæmpelse af invasive plante- og træarter
- Ahorn, som dominerer i afsnit 14, vil blive holdt nede, så der kan dannes en almindelig blandingskov.

3.4.1 Drift af de enkelte områder

Skovafsnittene på øvelsesområdet er bevokset med bøg, eg, birk, ask, skovfyr, rødgran, kirsebær, tjørn, lind, hylde, rødelse samt ahorn.

3.4.2 Afsnit 13

Afsnittet indeholder mindre områder med lavt tæt krat. Omkring stien mellem håndboldbanen (afsnit 3) og engen (afsnit 5) søges en bredere passage ryddet og græsdekke. De tætte enklaver bibeholdes.

3.4.3 Afsnit 14

En større del af afsnittet er dækket af tæt ungskov, hvoraf meget er med ahorn. Afsnittet udtyndes og ahorn søges fjernet. Der etableres mindre enklaver med nåletræer ved plantning. Afsnittets østlige og sydlige del søges ændret til spredt bevoksning i græsdekke.

3.4.4 Afsnit 15

Afsnittet, tidligere benævnt lokumslunden, består overvejende af bøgetræer, som er plantet der i 60´erne. Ingen fældning i planperioden.

3.4.5 Afsnit 16

Afsnittet er hovedsagelig bevokset med ældre birketræer. Brugbare vindfældede stammer opskæres og fjernes.

3.4.6 Afsnit 17

Afsnittets bevoksning er domineret af bøg.

3.4.7 Afsnit 18

Afsnittet som består af yngre træer udtynnes i planperioden.